36766 ـ عمره در ماه رجب

سوال

آیا درباره‌ی استحباب عمره در ماه رجب فضیلت خاصی [در کتاب و سنت] وارد شده است؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولا:

تا جایی که ما می‌دانیم فضیلت خاصی برای عمره در ماه رجب یا ترغیب به این کار از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ ثابت نشده است، اما فضیلت خاص برای عمره در ماه رمضان و ماه‌های حج ـ یعنی شوال و ذوالقعده و ذوالحجه ـ از رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ روایت شده است.

همچنین از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ ثابت نشده که ایشان در ماه رجب عمره کرده باشند، بلکه عائشه ـ رضی الله عنها ـ این را انکار نموده و فرموده‌اند: پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ هرگز در ماه رجب عمره به جای نیاورده است به روایت بخاری (۱۷۷۶) و مسلم (۱۲۵۵).

ثانیا: اینکه مردم ماه رجب را خاص عمره قرار می دهند بدعت در دین است، زیرا هیچ مکلفی حق ندارد عبادتی را به زمان معینی مخصوص کند مگر در مواردی که در شریعت (قرآن و سنت) وارد شده باشد.

ابن العطار، شاگرد امام نووی ـ رحمهما الله ـ می‌گوید: «از جمله چیزهایی که از اهل مکه ـ خداوند بر شرف آن بیافزاید ـ به من رسیده عادت به انجام بسیارِ عمره در ماه رجب است، و این کاری است که اصلی برای آن نمی‌دانم بلکه در حدیث از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ ثابت شده که عمره‌ای در رمضان معادل یک حج است.

شیخ محمد بن ابراهیم ـ رحمه الله ـ در فتاوای خود (۶/ ۱۳۱) می‌گوید: «اما مخصوص گرداندن برخی از روزهای رجب برای هر یک از اعمالِ زیارت و دیگر اعمال، هیچ اصلی ندارد؛ چنانکه امام ابوشامه در کتاب البدع والحوادث تقریر نموده که تخصیص عبادات برای اوقاتی که شرع آن را تعیین ننموده شایسته نیست، چرا که هیچ زمانی بر زمان دیگر برتری ندارد مگر آنکه شریعت آن را با عبادت خاصی فضیلت دهد، یا همه‌ی اعمال نیک را در آن زمان بر دیگر زمان‌ها فضیلت دهد. به همین سبب، علما مخصوص گرداندن ماه رجب را برای عمره‌ی بسیار، انکار کرده‌اند».

اما اگر انسان به سبب آنکه سفر در ماه رجب برایش مقدور بوده یا صرفا از روی تصادف، بدون اینکه معتقد باشد عمره در رجب فضیلت معینی دارد در این ماه عمره به جای آورد، کارش اشکالی ندارد.